

EN DIRECTE

Dimecres, 3 abril 2013

Cultura | La Vanguardia

27

necessitat d'utilitzar-lo per a comunicar –fins el límit, doncs, de la *radio without content*, expressió que utilitza Tetsuo Kogawa a la conversa amb Yasunao Tone que Barbara Held i Pilar Subirà recullen a la sèrie *Línies de visió* de RWM, programa, per cert, que constitueix un exemple magnífic de la tensió entre el so i el sentit.

És ben cert que l'obertura del format radiofònic es veu afavorida, en el cas de RWM, pel fet de no emetre en directe, cosa que permet l'edició meticulosa de cada programa –la segona part del programa de la sèrie *Memorabilia. Colleccionant sons amb...* protagonitzat per Kenneth Goldsmith comprèn quaranta tracks diferents en menys de deu minuts–, i pel fet que es difongui mitjançant podcasts a la pàgina web, cosa que elimina els límits de duració –la segona part del programa dedicat a Kees Tazelaar dins la mateixa sèrie dura gairebé tres hores. Però, tal com apunta Gerald Raunig a la seva intervenció a la sèrie *SON(DA)*, la posició tecnodeterminista segons la qual els avenços socials o creatius arriben gràcies al desenvolupament d'internet és ingènua pel que fa a l'exigència de productivitat del capitalisme maquinic. Per això el valor que RWM té com a projecte d'investigació no es pot deure només a l'aprofitament de les possibilitats que ofereix el format de ràdio a internet. El grup humà heterogeni que, coordinat per Anna Ramos, ha anat enriuint i definint el projecte ha d'haver assolit alguna forma de resistència –segueixo utilitzant els termes de

Gerald Raunig en aquell programa– davant d'aquesta exigència de productivitat.

Una possible explicació de com ha pogut articular-se aquesta resistència és la següent. La producció sonora de les diferents línies de treball de Ràdio Web Macba no la fan periodistes ni crítics, sinó músics i artistes sonors, persones acostumades a pensar i a treballar a partir del so. La temàtica de la ràdio no

RWM s'estén, més enllà de la música i l'art sonor, cap a l'art contemporani, la filosofia i la política

es limita, però, a la música i l'art sonor, sinó que s'estén als camps de l'art contemporani, la filosofia i la política –com la sèrie recentment iniciada *En crisi*, que ha suscitat un gran interès per part dels oients, probablement pel tractament singular que fa d'un tema a la vegada punyent i esgotat.

Meditació en acció

Aquests dos factors fan que RWM pugui portar al límit les possibilitats del format radiofònic a les que m'he referit abans, que sigui un projecte d'investigació articulat no només amb paraules, ni tampoc amb paraules il·lustrades amb exemples sonors o musicals, sinó en una mena de meditació en acció –per dir-ho amb la fórmula de Glenn Gould, un altre cas de músic que va fer un ús revolucionari del mitjà radiofònic–, en una modalitat

d'investigació, i de creació alhora, que, explorant tots els codis que el so ofereix per tal de comunicar, acaba posant a prova, en el procés de la pròpia articulació sonora, les idees que està exposant.

A la cèlebre conferència *Què vol dir ser contemporani?*, Giorgio Agamben afirma que “qui pertany veritablement al seu temps, qui és veritablement contemporani és qui no hi coincideix perfectament ni s'adapta a les seves pretensions i és per això, en aquest sentit, inactual; però també precisament per això, i justament a través d'aquesta desviació i d'aquest anacronisme, és més capaç que els altres de percebre i aferrar el seu temps”. Penso que és justament en la mesura que emprengui processos com el dut a terme per Ràdio Web Macba que un museu pot anomenar-se no només “d'art contemporani” –apel·lant simplement a un període concret de la història de l'art– sinó contemporani pròpiament de l'art del seu temps, en el sentit que Giorgio Agamben dóna a aquesta paraula.

En un temps diferit, fora de l'experiència en directe de les exposicions, demanant a més un lapse d'escolta continuada i atenta que difícilment ens concedim si no som davant d'un espectacle, i sense adaptar-se tampoc a les pretensions de productivitat inherents a la generació de continguts a la xarxa, Ràdio Web Macba aconsegueix tractar amb la major obertura i atreviment crític les qüestions que més fortament interpel·len l'art –i la vida– a la societat contemporània. |

Investigació-ràdio

L'any 2006 el departament web del Macba es va plantejar la possibilitat d'iniciar un projecte radiofònic. L'opció del podcasting permetia fer-ho de manera relativament senzilla, i semblava una bona oportunitat per donar la paraula al gran nombre d'artistes, comissaris, crítics i filòsofs que circulen habitualment pel museu. Ràdio Web Macba va començar aleshores com un projecte que depenia de les exposicions i les activitats a les sales de la institució, i generava continguts complementaris a la pàgina web.

Sota la coordinació d'Anna Ramos, el projecte ha anat congregant una xarxa variada i conspícua de col·laboradors –es tracta, insisteix, d'un projecte coral– i dibuixant sis línies de treball que, set anys després del seu naixement, comprenen al voltant de 300 programes –disponibles perquè l'usuari els escolti i descarregui gratuïtament– i que, lluny de limitar-se al comentari del que passa al museu, constitueixen una font de nous continguts, principalment en els camps de la música experimental, l'art sonor, l'art radiofònic i el pensament contemporani. Entre els seus col·laboradors trobem Chris Cutler, Lucrecia Dalt, Mark Fell, Joe Gilmore, Kenneth Goldsmith, Roc Jiménez de Cisneros, Felix Kubin, Jon Leidecker i Matias Rossi.

Avui Ràdio Web Macba és més un projecte d'investigació que una ràdio en el sentit tradicional, i no limita el seu camp d'acció als podcasts, sinó que els complementa amb documentació textual abundant. Té fins i tot una línia de treball dedicada a la publicació de textos –*Quaderns d'àudio*– i publica les transcripcions d'aquells programes que, pel seu especial valor filosòfic o informatiu, més ho aconsellen. D'acord amb l'obertura dels seus continguts i formats, Anna Ramos situa el projecte –fent ús d'un terme de Wolfgang Ernst– en algun punt entre la col·lecció, l'arxiu i l'anarxisme en línia. **LL. N.**